

ДВА РОКИ ОКУПАЦІЇ ЗАЕС: ЗАГРОЗА ДЛЯ СВІТОВОЇ БЕЗПЕКИ

Запорізька АЕС – найбільша в Україні та Європі, третя у світі за потужністю атомна електростанція. Містить шість атомних енергоблоків по 1 ГВт кожен. За роки існування виробила понад 1,1 трлн кВт-год електроенергії.

4 березня 2022 року під час повномасштабного російського вторгнення АЕС була захоплена російськими військами.

Відтоді Україна та весь світ перебувають у небезпеці та шукають шляхи відновлення контролю над атомною електростанцією.

Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ:

«МИ ПЕРЕЖИЛИ НІЧ, ЯКА МОГЛА ЗУПИНИТИ ІСТОРІЮ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПИ»

Саме так звернувся Президент України Володимир Зеленський після важкої ночі обстрілів російськими військовими Запорізької атомної електростанції в ніч із 3 на 4 березня 2022 року.

«Ми пережили ніч, яка могла зупинити історію. Історію України. Історію Європи. Російські війська атакували Запорізьку атомну станцію. Найбільшу у Європі. Вона одна могла бути як шість Чорнобиль. Російські танкісти знали, що вони обстрілюють. Прямою наводкою – по станції. Це терор небаченого рівня.

В Україні 15 атомних блоків. А в російських військових – повністю відбита пам'ять про Чорнобиль. Про цю світову трагедію», – йшлося у зверненні Володимира Зеленського.

Тєї ночі Президент України говорив зі світовими лідерами. З усіма, хто міг вплинути на події і зупинити росію. Говорив із Президентом Байденом, з канцлером Шольцом, з Президентом Європейської ради Шарлем Мішелем, з Президентом

Польщі Анджеєм Дудою... Говорив із директором МАГАТЕ паном Гроссі.

Володимир Зеленський на всіх майданчиках продовжував говорити про те, що міжнародна спільнота має тиснути на росію, щоб окупанти покинули територію ЗАЕС.

«Треба тиснути на росію, ставити їм ультиматум від міжнародної спільноти, що вони повинні вийти (з території ЗАЕС – ред.), вивезти техніку, бомби, зброю та людей, які точно не розуміють, що там відбувається, і не мають жодного стосунку до атомної енергетики», – наголосив Глава держави.

Тоді Україна запропонувала, щоб фахівці МАГАТЕ й ООН приїхали до нашої країни і з дотриманням українського законодавства прибули на окуповану частину української території – ЗАЕС.

30 серпня 2022-го Президент

співробітників Агенції на тимчасово окупованій станції з українськими фахівцями.

Також Глава держави наполягав на засудженні з боку МАГАТЕ рішення президента РФ про передачу Запорізької АЕС у федеральну власність росії, адже це фактично міжнародне рейдерство.

Влітку 2023 року Володимир Зеленський повідомив про погіршення ситуації на ЗАЕС. «Запорізька АЕС замінована. Це факт. Там є заміновані території. МАГАТЕ підтверджує, що Запорізька станція замінована, але вони кажуть, що не замінований реактор. Однак це підтвердження того, що станція замінована. Є точне підтвердження нашої розвідки, що на станції мінування. Є чітке підтвердження того, що на станції, згідно з нашою інформацією, є близько 500 бойовиків. МАГАТЕ не знає точної кількості, але вони кажуть: так, велика кількість бойовиків із різною зброєю, з гранатами. Є важка зброя на території станції», – наголосив Президент.

6 лютого 2024-го відбулася чергова зустріч Глави держави з директором МАГАТЕ Рафаелем Гроссі.

Було детально обговорено ситуацію на станції та безпекові виклики зараз: російська окупація ЗАЕС повинна припинитися, і це головна передумова відновлення радіаційної безпеки для всього нашого регіону.

Президент підкреслив на важливості дотримання Української формули миру та практичних кроках щодо імплементації її першого пункту «Радіаційна та ядерна безпека».

Володимир Зеленський: «Дуже важливо – щодо ситуації на Запорізькій атомній станції. Зараз увесь світ має бути свідомий того, що спільна безпека повністю залежить від глобальної уваги до дій окупантів на станції. Росія повинна чітко усвідомлювати: світ бачить, до яких сценаріїв готуються терористи, і світ готовий реагувати».

України зустрівся з генеральним директором МАГАТЕ. Глава держави високо відзначив прибуття місії МАГАТЕ, оскільки ситуація навколо атомної електростанції загострюється, а росія, чийі війська незаконно перебувають на ЗАЕС, шантажує світ новою ядерною катастрофою.

«Існують ризики інцидентів на станції, зриву роботи ядерних реакторів, відключення блоків Запорізької АЕС від нашої мережі. На станції є російська зброя. Тому це – світова загроза», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент під час зустрічі з Рафаелем Гроссі наголосив:

«Запорізька АЕС розташована на території України, є і залишатиметься власністю нашої держави. Це має бути аксіомою для місії МАГАТЕ», – Володимир Зеленський додав, що станція має бути повернута під контроль України.

За місяць Президент знову обговорив із генеральним директором МАГАТЕ питання безпеки на Запорізькій АЕС. Він відзначив роботу

Герман ГАЛУЩЕНКО:

«РОСІЙСЬКА ОКУПАЦІЯ Є ОСНОВНОЮ ПРИЧИНОЮ, ЧОМУ ЗАПОРІЗЬКА АЕС ПЕРЕБУВАЄ В ПОСТІЙНІЙ НЕБЕЗПЕЦІ. З КОЖНИМ ДНЕМ ТЕХНІЧНІ ПРОБЛЕМИ НА СТАНЦІЇ ПОГЛИБЛЮЮТЬСЯ»

Коментуючи результати зустрічі з делегацією МАГАТЕ, міністр енергетики України Герман Галущенко зазначив:

«На жаль, скоро буде вже 2 роки окупації ЗАЕС. І кількість технічних питань зростає в геометричній прогресії. Зокрема, є питання щодо ядерного палива, яке експлуатується на станції. Термін його проектної експлуатації – 6 років – уже збігає. І питання, що далі робити? Треба ухвалювати рішення, які суттєво впливають на ситуацію з ядерною і радіаційною ситуацією на об'єкті. Наразі від роботи на станції усунуто висококваліфікованих ліцензованих працівників. Це персонал, який має ліцензію на виконання відповідних функцій. Очевидно, що ті, ким їх будуть замінювати, не матимуть ліцензії. І це, безумовно, вплине на роботу станції, а значить – на ядерну та радіаційну безпеку й у цілому функціонування об'єкта. Розв'язати відповідні

проблеми може виконання резолюції Генеральної конференції МАГАТЕ, яка вимагає негайного звільнення росіянами окупованого об'єкта й передачу ЗАЕС під контроль легітимного українського оператора».

Очільник Міненерго підкреслює, що ситуація несе загрозу не тільки Україні, але і всьому європейському континенту.

Свого часу Герман Галущенко закликав ЄС розробити список надзорних заходів, які будуть застосовані у відповідь на російський терор: «Ці заходи повинні мати потужний стримуючий ефект і вводитися в дію в разі масованих атак на українську цивільну інфраструктуру», – наголосив він.

Герман Галущенко також підкреслює важливість призупинення прав і привілеїв росії в межах МАГАТЕ.

Крім того, він вважає, що потрібно чітко вказати роль і відповідальність «росатому» в окупації ЗАЕС і плануванні атак на всі українські атомні об'єкти. Зокрема, очільник Міненерго закликає європейську спільноту переоцінити співпрацю з «росатомом» із погляду енергетичної безпеки ЄС та не розпочинати нові проекти з російською компанією та її дочірніми структурами.

«Нам ніхто не вірив, що росія може підірвати дамбу. І подивіться, що сталося. Запорізька АЕС – у центрі уваги. Однак росія не отримала покарання. Санкцій щодо її атомної енергетики немає», – підкреслив міністр.

За його словами, дії РФ – це класичний прояв ядерного тероризму, порушення всіх міжнародних конвенцій у сфері ядерної енергетики.

Заяви генерального директора Міжнародного агентства з атомної енергії Рафаеля Гроссі

«Питання наявності достатньої кількості українського персоналу на майданчику (ЗАЕС – ред.) ми підіймаємо вже давно. Порівнюючи з нормальною кількістю персоналу, що має бути на станції, – це більш як 10 тисяч – зараз ми спостерігаємо суттєве скорочення, на половину».

«Часті відключення електроенергії залишаються джерелом серйозного занепокоєння щодо ядерної безпеки на найбільшій у Європі атомній електростанції, оскільки вона потребує електроенергії для охолодження реакторів та інших важливих функцій, навіть коли всі реакторні блоки зупинені».

«Запорізька АЕС повністю вийшла

з-під контролю, порушено всі принципи ядерної безпеки».

«Ситуація на станції залишається складною, оскільки шість із семи основ ядерної безпеки під час збройного конфлікту «повністю або частково скомпрометовані».

«МАГАТЕ розглядає ЗАЕС як український об'єкт і висловив занепокоєння

ситуацію з ухваленням рішень, яка демонструє відкриті протиріччя щодо системи командування на станції, що може мати негативний вплив на ядерну безпеку».

«Міни по периметру ЗАЕС, у буферній зоні між внутрішньою та зовнішньою огорожею об'єкта, які раніше були виявлені командою МАГАТЕ та вилучені в

листопаді 2023 р., тепер знову на місці. Це закрита зона, недоступна для оперативного персоналу станції. Наявність мін суперечить стандартам безпеки МАГАТЕ».

«Сьогоднішні події вкотре яскраво демонструють вкрай крихку ситуацію з ядерною безпекою та захищеністю на Запорізькій атомній електростанції».

ХРОНОЛОГІЯ ОКУПАЦІЇ ТА ЗАПОРІЗЬКОЇ АЕС

(оперативні повідомлення офіційних осіб у медіа)

3 березня 2022 року

3.03.2022 – Рада керуючих МАГАТЕ закликала негайно припинити будь-які дії силового захоплення Чорнобильської АЕС та інших станцій, радіоактивних та інших небезпечних матеріалів, що може спричинити порушення вимог безпеки таких об'єктів, нести загрозу цивільному персоналу та збільшити ризики виникнення ядерного інциденту.

12:51

Міський голова Енергодара Дмитро Орлов закликає містян виходити на блокпост: «Ворожа колона активно рухається в бік міста».

16:24

Енергоатом: «Ворог обстріляв блокпост на під'їзді до Енергодара».

17:15

Мер Енергодара: «На блокпості триває бій. Ворог застосував зброю проти мирного населення».

Колона російських військ, стріляючи в повітря та використовуючи світлошумові гранати, розсіяла мешканців міста на блокпосту й увірвалась в Енергодар.

17:57

Енергоатом: «Внаслідок ворожих обстрілів у деяких районах міста відсутні світло та водопостачання».

22:33

Дмитро Орлов: «Колона ворожої техніки вирушила в енергодарську промзону в напрямку ЗАЕС, відкриваючи хаотичний вогонь під час руху».

Після 23:00

З боку атомної електростанції лунають гучні постріли та вибухи, у небі видно спалахи. Рада керуючих МАГАТЕ ухвалила резолюцію про рішуче засудження дій російської федерації в Україні, зокрема щодо насильницького захоплення ядерних об'єктів України (опублікована 9 березня 2022 р. на офіційному сайті МАГАТЕ).

І ЕНЕРГОДАРА

📅 4 березня 2022 року

🕒 01:00

З'являються повідомлення, що вже понад годину на підступах до Запорізької АЕС тривають запеклі бої. Українські захисники тримають оборону.

🕒 01:13, 01:30

Запорізька АЕС інформує: «Ворог безперервно обстрілює будівлі та енергоблоки, унаслідок чого спалахнула пожежа в навчально-тренувальному центрі ЗАЕС, розташованому неподалік від енергоблоків. Дістатися туди, щоб локалізувати вогонь, рятувальники не можуть, бо їм перешкоджають російські військові».

🕒 01:39

Енергоатом: «Тривають обстріли енергоблоків ЗАЕС із важкої зброї, що є суворим порушенням ядерної та радіаційної безпеки найбільшого в Європі ядерного об'єкта». Попереджає світ про тяжкі і трагічні наслідки.

🕒 02:14

Повідомлення про влучання в перший енергоблок. Водночас триває пожежа в навчально-тренувальному центрі (НТЦ).

🕒 02:26

Відключено від єдиної енергосистеми третій енергоблок. Із шести реакторів ВВЕР-1000 в роботі залишається лише один – на блоці №4.

🕒 03:24

Пожежа в НТЦ посилюється, рятувальників росіяни не пропускають.

🕒 03:53

Заява Президента України Володимира Зеленського: «Держава-агресор вдалася до ядерного терору, росіяни з танків розстрілюють блоки АЕС, існує загроза мінування АЕС та шантажування світу ядерною катастрофою». Закликає Європу діяти та не допустити вибуху на АЕС.

🕒 04:10

В. о. генерального директора ЗАЕС: «Ядерну безпеку станції порушено. Робимо все можливе, але пожежа триває, пожежників не допустили. Є величезні ризики, на станції бойові дії, реактори в небезпеці». На підході до промайданчика бій тривав понад дві години. Весь цей час із гучномовців ЗАЕС закликали ворога зупинитися і не створювати загрозу ядерної та радіаційної аварії.

🕒 04:30

Загарбники захопили адмінкорпус та прохідні ЗАЕС. Керівництво ЗАЕС і ДП «НАЕК «Енергоатом» констатують: контроль із боку експлуатуючої організації за ядерною та радіаційною обстановкою на станції втрачено.

🕒 05:20

На станцію виїхали підрозділи ДСНС для приборкання вогню.

🕒 06:00

Пожежу на ЗАЕС ліквідовано.

🕒 07:45

Через пошкодження теплотраси Енергодар залишився без опалення.

🕒 08:33

Енергоатом: «Попри контроль окупантів персонал станції продовжує працювати на енергоблоках, забезпечуючи стабільну експлуатацію ядерних установок. Радіаційний фон у нормі. Серед українських захисників є загиблі та поранені».

🕒 10:50

Міністерство закордонних справ України рішуче засудило обстріл та захоплення збройними силами російської федерації майданчика Запорізької АЕС. Міністр Дмитро Кулеба доручив українським дипломатичним установам розпочати термінові контакти з партнерами, зокрема по лінії МАГАТЕ, задля підготовки міжнародної відповіді на агресію РФ проти ядерних об'єктів України.

🕒 11:01

Керівник Енергоатома Петро Котін: «Наслідки захоплення ЗАЕС важко передбачити. Потрібне негайне втручання МАГАТЕ і країн – членів ядерного клубу».

🕒 11:16

Енергоатом: «Вночі героїчні захисники станції знешкодили один танк ворога з усім екіпажем. На жаль, троє українських військових загинули, двох поранено, один із них – у важкому стані. Персонал станції не постраждав».

🕒 16:32

ДІЯРУ: найбільша атомна електростанція в Європі – Запорізька АЕС – після важких боїв захоплена військовими РФ. Унаслідок обстрілів промислового майданчика ЗАЕС з артилерійської зброї пошкоджень зазнала будівля реакторного відділення енергоблока №1, два артилерійські снаряди потрапили в район розміщення майданчика сухого сховища відпрацьованого ядерного палива. Оперативний персонал, який під час захоплення майданчика ЗАЕС російськими військовими перебував на зміні, був вимушений залишатися на своїх робочих місцях понад добу.

Петро КОТІН: «СИТУАЦІЯ НА ЗАПОРІЗЬКІЙ АЕС СТАЄ НЕБЕЗПЕЧНІШОЮ»

Голова правління АТ «НАЕК «Енергоатом» Петро Котін у своїй колонці на «Економічна правда» описав реальний стан речей на ядерному об'єкті, який майже два роки перебуває в окупації РФ.

На ЗАЕС спливає дозволений виробником шестирічний термін використання ядерного палива в реакторах.

Що це означає?

ПРО ЗАЕС ЯК ОБ'ЄКТ ЯДЕРНОГО ШАНТАЖУ

Майже два роки тому Запорізьку АЕС захопили російські загарбники і вона досі перебуває під окупацією. За цей час росіяни перетворили її з найбільш безпечної атомної станції в Європі на найбільш небезпечну у світі.

ЗАЕС стала об'єктом ядерного шантажу і засобом впливу на цивілізований світ. Окупанти порушили систему міжнародного регулювання, норм, правил, вимог ядерної та радіаційної безпеки. Станція стала вразливою і втрачає легітимність.

ПРО МЕХАНІЗМ ВІДНОВЛЕННЯ БЕЗПЕКИ

Для відновлення системи безпеки є один шлях: повернути ЗАЕС Україні та її оператору – «Енергоатому». Це позиція України і закріплений у численних рішеннях МАГАТЕ механізм відновлення ядерної та радіаційної безпеки, механізм недопущення чергових аварійних ситуацій на Запорізькій атомній станції.

Однак росія ігнорує ці рішення МАГАТЕ. Загарбники мінують периметр станції, продовжують тримати важку техніку з боєкомплектom у турбінних залах і зброю – на дахах енергоблоків. Риторика окупантів заспокійлива: «усе добре», «усе безпечно», «усе працює»... 7 лютого 2024 року вони саме так звітували генеральному директору МАГАТЕ Рафаелю Гроссі, який відвідав ЗАЕС.

ПРО КРИТИЧНУ СИТУАЦІЮ НА СТАНЦІЇ

Реальна ситуація на Запорізькій АЕС справді критична. Станція пережила вісім блекаутів, там відбуваються руйнівні процеси та деградація обладнання, ремонти не проводяться, постійні перебої енергопостачання, підвищений рівень пожежної небезпеки, гострий дефіцит персоналу та нелюдські умови його роботи, систематичні порушення вимог ядерної та радіаційної безпеки.

На ЗАЕС виникла ще одна загроза ядерній та радіаційній безпеці: спливає дозволений виробником шестирічний термін перебування в реакторах ядерного палива, перші партії якого були завантажені ще 2017 року.

Подальша експлуатація такого палива порушує умови технічних специфікацій, визначених з урахуванням норм безпеки, і може призвести до руйнування цілісності паливних елементів та, як наслідок, до радіаційної аварії.

Ніхто у світі раніше не перевищував встановлений виробниками шестирічний термін. Нікому не відомо, як поведе себе паливо за межами цього терміну.

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ БЕЗПЕКИ

Потрібно провести аналіз безпеки. Якщо за його результатами буде встановлена необхідність виванта-

ження палива з реакторів, то постане багато інших запитань, на які поки немає відповідей. Це суто технічне питання, як і решта нинішніх проблем ЗАЕС, а технічні проблеми вирішуються компетентним досвідченим ліцензованим технічним керівництвом та інженерами оператора АЕС.

ПРО БРАК КВАЛІФІКОВАНОГО ПЕРСОНАЛУ ТА НЕОБХІДНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Такого персоналу на Запорізькій АЕС уже немає. З лютого 2024 року рашисти вивели із станції останній компетентний персонал «Енергоатома» (близько 400 осіб), зокрема ліцензований. Там немає людей, спроможних ухвалювати складні рішення, від яких залежить ядерна та радіаційна безпека об'єкта.

Немає і персоналу, який може виконувати складні операції, пов'язані з безпекою. Завезені з Росії «фахівці» не мають ні компетенції, ні досвіду, адже сучасна Запорізька АЕС суттєво відрізняється від атомних електростанцій Росії.

Окупанти мають зрозуміти: їм не вдасться скористатися українським активом. Вони не зможуть ні запустити ядерні реактори, ні утримувати їх у безпечному стані. Їм бракує не лише кваліфікованого персоналу.

Налагодити роботу ЗАЕС неможливо і через відсутність інфраструктури. Після підриву Каховської ГЕС

не вистачає води для охолодження енергоблоків, внаслідок обстрілів зруйновані ЛЕП, частина обладнання потребує ремонту.

ПРО ШЛЯХ РОСІЯН ДО КАТАСТРОФИ

Військово-політичні амбіції агресора не збігаються з реальним станом справ на станції та здатністю вирішувати проблеми на ній. Військовими наказами та політичними лозунгами неможливо вирішити складні технічні проблеми.

Натомість спроби використати ЗАЕС у військових цілях, намагання запустити ядерні реактори, безглузде поводження з ядерним паливом та іншими радіоактивними матеріалами – шлях до ядерної та радіаційної катастрофи.

ПРО СПОСІБ ЗАПОБІГТИ ЯДЕРНОМУ ІНЦИДЕНТУ

Цивілізований світ не може спокійно спостерігати, як через дії окупантів зростають небезпека та ядерні загрози на найбільшій атомній станції в Європі. Російського агресора треба змусити повернути Запорізьку АЕС Україні.

Саме тому єдиним способом запобігти інциденту на станції є мирний план Президента Володимира Зеленського в частині ядерної безпеки: повна демілітаризація й деокупація ЗАЕС та відновлення Україною контролю над нею.

Генеральний директор Запорізької АЕС Дмитро Вербицький розповідає в інтерв'ю про актуальну ситуацію на ЗАЕС.

Скільки працівників було на ЗАЕС на січень 2022 року до початку війни, через пів року, рік тощо?

Запорізька АЕС – це найбільша атомна станція у Європі і третя у світі. До повномасштабного вторгнення РФ в Україну на ЗАЕС працювало більш як 11 тисяч осіб.

Після захоплення ЗАЕС (до останнього не вірилося, що це відбудеться, гадали, пройдуть повз)... Таке сталося вперше у світі, ніхто не знав, що робити. Працювали у звичайному режимі, навіть при обстрілі станції. Усі працівники виконували свої безпосередні обов'язки, згідно з посадовими інструкціями.

Зараз, з 1 лютого 2024 року, роса-том, російські військові та теперішнє керівництво ЗАЕС закрили

Дмитро ВЕРБИЦЬКИЙ:

«ВЕЛИКА ПОДЯКА ТИМ ЗАПОРІЗЬКИМ АТОМНИКАМ, ЯКІ ДО ОСТАНЬОГО ЗАЛИШАЛИСЯ ВІРНИМИ УКРАЇНІ, ПРИНЦИПАМ ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ»

доступ на роботу для всіх наших працівників, які залишилися вірними Україні. Тобто зараз жодного працівника, який є патріотом своєї країни, на станції не залишилось.

Зі слів Рафаеля Гроссі, зараз на станції працює близько 4000 осіб. Для забезпечення безпечної експлуатації 6 блоків цього, звичайно, недостатньо. Багатьох людей вони запрошували на роботу «з вулиці», привозили зі своїх станцій, навіть із тих, на яких інший тип блоків. На нашій станції ВВЕР-1000, а вони завозили тих, хто працював на інших типах реакторів. Тобто їх треба навчати. Залишається за дужками, що може статися при черговому блекауті. Нагадаю, що їх уже було вісім. Знов же, уперше в історії атомної енергетики наші працівники вкотре долали такі ситуації, робили все, щоб запобігти ядерній радіаційній аварії. Велика їм вдячність за це!

З приводу ліцензованого персоналу, скільки таких фахівців на ЗАЕС і де вони зараз?

Для прикладу скажу. Щоб вивчи-

тися на фахівця, який буде повноцінно працювати на блочному щиті керування, потрібно більш як десять років. Приблизно 20 таких фахівців підписали контракт. Усі ж, хто зберіг вірність Україні, працювали до останнього, тобто до 1 лютого 2024 року, поки їм не заблокували перепустки. Зараз вони потрохи починають виїжджати. Майже 120 ліцензованих працівників знаходяться на підконтрольній Україні території.

Завдяки НАЕК «Енергоатом», керівнику Компанії, ці працівники проходять підтримку кваліфікації на інших майданчиках АЕС, щоб не втратити свій обсяг знань. Я вірю, що їх знання і досвід дуже знадобляться на деокупованій ЗАЕС.

Щодо іншого персоналу ЗАЕС. Як Енергоатом піклується про збереження колективу?

Зараз у простій близько 2300 працівників ЗАЕС, багато кого вже працевлаштували на інші майданчики, і не тільки на АЕС, а й у інші відокремлені підрозділи Енерго-

атома. Цей процес триває. Працевлаштуємо тимчасово, з вірою в те, що після деокупації повернемося в Енергодар, на ЗАЕС.

Який глобальний висновок має зробити після факту захоплення й окупації Запорізької АЕС світова спільнота? Якими мають бути запобіжники, щоб ніхто не намагався атакувати й захоплювати АЕС?

Це питання наразі є дуже актуальним, надзвичайно важливим. Адже міжнародним правом заборонені будь-які військові дії поблизу АЕС. Проте росіяни це все порушили, спалювали цей закон. Особисто я до 3 березня 2022 року був впевнений, що окупанти пройдуть повз станцію.

Багато буде роботи на ЗАЕС після деокупації?

Дуже багато! Після руйнування Каховської греблі ми без водосховища, без води... Станція без великої води не зможе працювати. Є певні плани, альтернативні наявності водосховища.

«Давайте я буду просто «Енергодаром». Це мій позивний», – попросив співрозмовник на початку нашої бесіди.

До повномасштабного вторгнення наш герой жив в Енергодарі, працював на Запорізькій АЕС, мав улюблене хобі, щасливу родину й амбітні плани на майбутнє. Та 24 лютого 2022 року змінило його життя назавжди.

«Перше, що подумав, коли прочитав про початок повномасштабної війни, – що треба виїжджати моїй родині та друзям. Відчуття перших трьох днів в Енергодарі запам'ятав на все життя: це була безнадія, коли ти не можеш достукатися до людей навколо, донести до них, що слід залишати місто, адже воно тупикове, а вікно можливостей виїхати закривається».

Місцеві жителі, згадує «Енергодар», були впевнені в тому, що бойових дій у місті просто не може бути, адже там розташована найбільша в Європі АЕС – Запорізька – і стріляти в неї ніхто не буде. Натомість сам він жодних ілюзій не мав: «Я добре знав, хто такий «кацап» та що за «руській мір» він із собою несе. Я це чудово усвідомив ще у 2014 році – з окупацією Криму й тоді, коли ці нелюди вбили моїх побратимів в Іловайську». Саме тоді і став на захист України.

«Попри те, що звання «військовий

Воїн з ЕНЕРГОДАРА:

«ТЕПЕР Я ЗНОВУ В ПІКСЕЛЬНІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ФОРМІ. І РАДИЙ ЦЬОМУ, БО В ТАКИЙ ЧАС ІНАКШЕ ПРОСТО НЕ МІГ»

офіцер» отримав після військової кафедри, 2014 року була необхідність – і я одягнув «дубок», а згодом «пиксель». Тепер я знову в пиксельній військовій формі. І радий цьому, бо в такий час інакше просто не міг», – каже наш співрозмовник.

Родина захисника до його бажання боронити Україну зі зброєю в руках поставилася з розумінням. Рідні переживали за «Енергодара», він – за них. І лише після того, як допоміг дружині виїхати за кордон, мобілізувався до війська. Цього разу опинився на заході України, у піхоті.

Розповідає: «Наша ділянка фронту – Запорізький напрямок. Потрапив у батальйон до справжніх «бандерівців», згодом перетягнув до себе двох наших енергодарських хлопців. Півтора місяця ми вчилися-готувалися і 20 квітня вже вирушили на Південь».

Попри всі складнощі війни наші захисники намагаються завжди бути в гуморі: «Підтримуємо одне одного жартами та смаколиками. Я от нещодавно готував та пригощав своїх побратимів рибною стравою «Саламур» (риба в маринаді – прим. ред.). Хлопці з Енергодару знають, що це таке, а ті, хто із Заходу нашої країни, спробували вперше».

Військовослужбовець каже, що не падає духом йому допомагає родина, з якою за можливості виходить на відеозв'язок, побратими, пересічні українці, «для яких ми справжній щит». Сил давати гідну відсіч додає також злість на окупантів, які прийшли на нашу землю, та колаборантів, які добровільно згодилися прислужувати ворогу. А ще віджати рашистами особистий автомобіль та багато іншого.

Зараз важливо, переконаний наш герой, не забувати, що іде війна. І розповідати дітям змалечку, хто такі росіяни і які жахи вони принесли в Україну, та не вірити в казочки про «братні народи».

«У 2022 році в суспільстві, так само як і у 2014-му, були патріотичний підйом і страх, а у 2015-му всі вже звикли й багатьом було байдуже, – згадує він. – Зараз відбувається щось схоже. І цього в жодному разі не можна допустити. Не можна поводитися так, ніби нічого не відбувається. Війна не закінчена...»

СВІТОВІ ЛІДЕРИ – ПРО СИТУАЦІЮ НА ЗАЕС

Сполучені Штати Америки

Білий дім офіційно повідомив, що Байден провів розмову із Зеленським. Також після цієї розмови Байден поговорив з адміністратором Національного управління ядерної безпеки та заступником міністра ядерної безпеки, щоб отримати інформацію про ситуацію в країні.

THE WHITE HOUSE

Administration Priorities The Record Briefing Room Español MENU

MARCH 03, 2022

Readout of President Biden's Calls with President Zelenskyy of Ukraine and NNSA Administrator Hruby

BRIEFING ROOM STATEMENTS AND RELEASES

President Joseph R. Biden, Jr. spoke with President Volodymyr Zelenskyy of Ukraine this evening to receive an update on the fire at the Zaporizhzhia Nuclear Power Plant. President Biden joined President Zelenskyy in urging Russia to cease its military activities in the area and allow firefighters and emergency responders to access the site.

President Biden also spoke this evening with Under Secretary for Nuclear Security of the U.S. Department of Energy and Administrator of the National Nuclear Security Administration (NNSA) Jill Hruby to receive an update on the situation at the plant. The President will continue to be briefed regularly.

###

Велика Британія

Британський Уряд повідомив, що становище із ЗАЕС було темою телефонної розмови прем'єр-міністра Великої Британії Б. Джонсона та президента України В. Зеленського. «Прем'єр-міністр сказав, що безвідповідальні дії президента Путіна тепер можуть прямо загрожувати безпеці цілої Європи. Він сказав, що Британія зробить усе, що може, аби не допустити подальшого погіршення ситуації», – сказано в офіційному викладі змісту розмови британського та українського керівників. Б. Джонсон у розмові із Зеленським заявив, що скликає РБ ООН через ситуацію на ЗАЕС.

GOV.UK

Menu Q

Home > International

Press release

PM call with President Zelenskyy of Ukraine: 4 March 2022

Prime Minister Boris Johnson spoke to Ukrainian President Zelenskyy in the early hours of this morning.

From: Prime Minister's Office, 10 Downing Street and The Rt Hon Boris Johnson
Published 4 March 2022

The Prime Minister spoke to Ukrainian President Zelenskyy in the early hours of this morning about the gravely concerning situation at Zaporizhzhia nuclear power station.

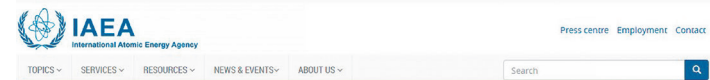
Both leaders agreed that Russia must immediately cease its attack on the power station and allow unfettered access for emergency services to the plant.

The Prime Minister said the reckless actions of President Putin could now directly threaten the safety of all of Europe. He said the UK would do everything it could to ensure the situation did not deteriorate further.

The Prime Minister said he would be seeking an emergency UN Security Council meeting in the coming hours, and that the UK would raise this issue immediately with Russia and close partners.

Both leaders agreed a ceasefire was crucial.

Заява Генерального директора МАГАТЕ щодо ситуації в Україні

Update 10 – IAEA Director General Statement on Situation in Ukraine

19/2022

Ukraine informed the International Atomic Energy Agency (IAEA) today that the site of the Zaporizhzhia Nuclear Power Plant (NPP) had been shelled overnight and Director General Rafael Mariano Grossi immediately spoke with Prime Minister Denys Shmyhal as well as the country's national nuclear regulator and operator about the serious situation.

Director General Grossi appealed for a halt of the use of force and warned of severe danger if any reactors were hit. He is expected to hold a press conference at 10:30 CET on Friday.

The Ukraine regulatory authority said a fire at the site had not affected "essential" equipment and plant personnel were taking mitigatory actions. There was no reported change in radiation levels at the plant, it said.

The IAEA is putting its Incident and Emergency Centre (IEC) in full response mode due to the situation at the Zaporizhzhia NPP, Director General Grossi said.

The IAEA continues to closely monitor developments at the Zaporizhzhia NPP and remains in constant contact with Ukraine. It will continue to provide regular updates on the situation.

Литовська Республіка

Gitanas Nausėda @GitanasNausėda

Russia's attacks on civil nuclear facilities in #Ukraine is an act of nuclear terrorism & a crime against humanity. Ostrovetz NPP in #Belarus, on the border of , can be turned into a weapon by too. I call on immediate international response to Russia's nuclear crimes. @iaeaorg

Перевести пост

9:18 AM · 4 мар. 2022 г.

426 Репосты 18 цитат 1 451 отметка «Нравится» 4 закладки

Французька Республіка

Президент Франції Емманюель Макрон заявив 4 березня, що його країна і її партнери найближчими годинами запропонують комплекс конкретних

заходів для підвищення безпеки п'яти основних ядерних об'єктів України на основі критеріїв Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ).

